دیوانه درتلی

نمره (٢٨٣)

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğü
1923

٣٧٨٨

Süleymaniye U. Kütüphanesi	
Kısm	Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No	3788
Eski Kayıt No	

دیوان درتلی

اَرْواحْ اَزَلْدَه اَوَّلْکی صَفْدَه
اَلَسْتُ خِطَابِنْدَه بَنْ بَلٰی دیدِمْ
قُویْمَه بَنی عَنَاصِرْدَه غِلَافْدَه
جَانِمْ جَمَالِکَه مُبْتَلَا دیدِمْ

رُحْلَرْ عِشْقِ مینْدَنْ اُولْدی مَسْتَانَه
کیمی کُفْرَه طَالْدی کیمی ایمَانَه
صَافْ بِصَافْ اُولْدُقْ طُورْدُقْ دیوَانَه
مُنْکِرْلَرْ لَا دَدی بَنْ اِلّا دیدِمْ

نِچَارَه کُنْ اَمْری ظُهُورَه کَلْدی
آشْیَا وَ مَخْلُوقَاتْ هَبْ ظَاهِرْ اُولْدی
هَرْ اَرْوَاحْ کَنْدینی بِرْ یُولْدَه بُولْدی
ایمَانی اِقْرَاری بَنْ سَکَا دیدِمْ

دَرْتْلی چُوقْ حِکْمَتْدَنْ اِرْشَادْ اُولْمَدی
سَنْسِزْ مَحْشَرْیرِی کُشَادْ اُولْمَدی

قوشمه

چُوقْ بَنی یَه وَارْدِمْ اِمْدَادْ اُولْمَدی
شَفَاعَتْ کَانِیکْ مُصْطَفی دیدِمْ

یَا اِحْسَانِکْدَه مُرُوَّتْ اَیْلَه
قَادِرْشِینْ هَرْ بِزْ آشْیَایَه بَنی
بَقْمَه عِصْیَانِمَه مَرْحَمَتْ اَیْلَه
اُولَاشْدِرْ مَنْزِلِ اَعْلَایَه بَنی

کُنْ بیُورْدِکْ هَرْ آشْیَایِ بِتُورْدِکْ
مَوْجُودَاتی کَمَالِینَه کَتُورْدِکْ
یَاپْدِکْ عَرْشِ کُرْسی کَنْدِکْ بِتُورْدِکْ
دُوشُورْدِکْ دُوکْمَزْ غَوْغَایَه بَنی

دَرْتْلِیَه دُوکْمَزْ نِیچَه دَرْتْ وِیرْدِکْ
نَه چِکْمَکَه صَبْرْ نَه غَیْرَتْ وِیرْدِکْ
نَه سَلْطَنَتْ وِیرْدِکْ نَه دَوْلَتْ وِیرْدِکْ
چُوقْ شُکْرْ دُنْیَایَه کَتُورْدِکْ بَنی

دیوان

قُرْبِ حَقْدَنْ دُورْ اُولُورْ دُنْیَادَه چُوقْ مَالْ اُولْمَسی
حَقَّه یُولْ وِیرْمَزْ بِغَافِلْ دَهْرَه مِیَالْ اُولْمَسی
پَادِشَاهْدَنْ رَاحَتْ اُولْمَزْ سَلْطَنَتْ قَیْدینْ چِکَرْ
پَادِشَاهْدَنْ بَخْشیدِرْ عِشْقْ اِیچْرَه اَبْدَالْ اُولْمَسی
اَطْلَسْ دیبَا کَیْمَکْدَنْ یَکْدِرْ جَفَا عَاشِقَه
بَاشْدَه بِرْ تَاجِ قَلَنْدَرْ خِرْقَه وُشَالْ اُولْمَسی
زَاهِدِکْ بِزْ مِنْدَه کَثْرَتْ دَکْلَه مَکْدَنْ یَکْ کَلُورْ

كوشهٔ وحدتده اوزجا لكله خوشحال اولمسى
درتلى دوستوم قد بيجا كلا تمق ايچون عالمه
چارشوبي قابليت ايچره واروب دلال اولمسى

ديوان

ذاريمز كشف ايتمكه كشاف اولان براز كرك
كوكلمز بند ايتمكه انجق ايكى دلبر كرك

سعيله اولمز ايمش جاه سرير سلطنت
طالعى باشده قولك اشرف كرك ياقذ كرك

درصافسز زير باده قالمشز بزنيلهيم
خاكدن فرق ايتمكه استاد بر زراذ كرك

صاف اولور كرچه الا باشدن صبور له بر كيشى
بوسهٔ صبره تحمل قيلمغه چوق از كرك

واصل اولسون سعى كوشيشله اوجاه اقصا
درتليا هيهات اكا دولتليجه بر سر كرك

چكمه تسبيحى ريا ميخانه دن پيمانه چك
ديوان
دامن پير مغانى قويمه الدن جانه چك

مجلس واعظده اى دل جانه صيقلنلر كلور
عالمى كثرتده طورمه ال باشيك بريانه چك

چلهٔ زهدى ريايى چكمه دن اولسون خلاص
عالى رفعتلرده طورسون عالى زاهدى اورغانه چك
چكمه نازى زلفكى هر قدر تا بود بو بخوغه

رشتهٔ اميد وصلك لؤلؤمرجانه چك
ديوان
غيرچكمه اى كوزم نورى جفا شمشيريكى

ايتمه اهمال قتلنه كل درتلي يى درهمانه چك
كل سلامت ملكنه مالك اولان اول شاه كور

ابر اولوب افلاكى طوتمش ايتديكم ايواهى دز
اى كوزم كورمه جمالك افسر وخاقانى

خرقهٔ ابدالنى باشنده كه كلاهى كور
ابروانك محرهٔ بن كورمز طاشه ايلر سجود

احسن تقويمده باقر زاهدى كمراه كور
كير بزم زاهده كورمه مرائي يوزلرين

دركهٔ عبدالله كيرده بزم خاص اللهى كور
دون زيارت ايله ابراهيمك بنيا ديني

ديوان
درتلينك كوكلن زيارت ايله بيت اللهى كور
واصل اولمقسه مرام ذات زمانه اى كوكل

طوت خرابات راهنى كتمه بيابانه اى كوكل
واعظ كمز اهلرين بيهوده بندين دكلمه

ناردوزخ قورقوسن چكدرمه جانه اى كوكل
جان عزيزين پادشاهدن چار عناصر ايچره كم

وقت اولور كم حكم ايدر كون مكانه اى كوكل
شمديكى ديوانه صانمك درتلى يى بيچاره يى

تا ازل كاتبلرى يازمش ديوانه اى كوكل

غزل

بيك كوكل المش نشانه هر تيغ مژكانه
كيرمك ایستر مرحمتسز اهل عشقك قاننه
عينى عبرتله نظر قيلسم جمال پاكنه
كافرك كفرينه بكزر مؤمنك ایماننه
ایتمز زدكده هر دانه سك بر لؤلؤیان
وار طمع ایتمه صقين اصلنغه كردانه
بركه تزدز رنكنى تعبير ايدرسك غنچه ميك
اسمه ای باد صبا كيرمه كوكل بستاننه
وصف خوبلردن فراغت كلدى دردلى چاره سز
نو غزل كفتم بو كون محبوبلر سلطاننه
راز عشقك دلده پنهان ایلرم جانم كبى
سينه كنجينه ده محفوظدر ایمانم كبى
ناله فریادینه باعث ندر بلبل سنك
يوخسه بر غنچه كبى وار در ورد خندانم كبى
كشت عالم ایلیوب كزدم جهانی كوردم
لاجوردی قبه نك التنده سلطانم كبى
كلستانی عالمك بو بر تماشا ایلدم
بر صنوبر كورمدم سرو خرامانم كبى
خاك دهرك بيك كره كونده صولسه باغبان
بتمامش بتمز فلك دورنده بوستانم كبى

رشته رمانه تشبيه ايت زلفك دردليا
باغ سنبل اولمسا كاكل پريشانم كبى
چونكه خوبلر زلفنى عقلم پريشان ايتديلر
راز عشقه كوكلیمی خلقه نمایان ایتدیلر
عيد كاهده شهسوار دلبران بيك نازله
كلديلر سودكلرم ميدانده جولان ایتدیلر
ماه نورلری سیر ايدركن ميان عرصه ده
اسب نازه چكندوب خاكيله يكسان ایتدیلر
كرچه نذر ایتمش ايدم قربان جانم انلره
عيد وصل كلمدن بيهوده قربان ایتدیلر
دلربالر ملك حسنه دردلی بی نفی ایتمكی
كلدیلر بر اره بر حقنده فرمان ایتدیلر
جلوه عشقك سنك انجق چكرسه ار چكر
سخت بای قتلرك دلبر دلاورلر چكر
ار اولدر چكمز جهانك غصه فرداسنی
ساقی دل چهره دستنده می احمر چكر
صوفی چیقمش كوشه خلقه عباره اكلدر
اهل عشق میخانه كرده نعره حیدر چكر
بر نور رخسار یاره تشبیه ایتمش كندوسین
ماه نو خورشید رخشان اوستنه خنجر چكر
حد موتك غصه فردوسی چكمز دردليا

صاغلغنده هر کیجه آغدیشه بر دلبر چکر

وزن دیگر

برشمعه بی یقه چوق پروانه سز قالورمی
غواص اولان بو بحره دریانه سز قالورمی
مرشیدمزمی فروش کوی مغان بکلرز
میکده عاشقان مستانه سز قالورمی
جانانه جانی ویرمك قولای کلور عاشقه
نقدی جانین صرف ایدن جانانه سز قالورمی
درد بلای دوستدن تشکی قیلمه درتلی
دوست دردینه دوشنلر جانانه سز قالورمی

وزن دیگر

قوجه کن میانکی کولیندك حقر حقر
حسوددن منکرلر بولسون فقر فقر
بز کون دنیا کوزیله دفتاریکی کوردم
التون تخللرلر ایله کلورسین تقر تقر
اوتورسم بن یانکده رقصه ایلسم شروع
جامه کلکون ایله اوینارسن شقر شقر
درتلی یه دل تشنه یه کوزل جامی صو ویندك
الیدم بن الکدن ایچیدم لقر لقر

دیوان

یاری دعوت ایلیوب بن خالی قالدم خلوه تم

آتش عشقمله یاندردم چراغ ظلمتم
طالب حوری غلمان اولمدیغمك وجهی وار
ذات حقه واصل اولمقدر همیشه غیرتم
فرض نائل ایلدم واجب ندر بلمم انی
بنده سوجیوق ای خواجه سنتی کسمش سنتم
قبریمی بنیاد ایدن بقسون وصیت نامه
اوستومه سنکه ملامتله یاپسون کنبدم
غیر شرح ایت ای خواجه صوم صلاتن اجرینی
چوق شکر یوقدر بنم صوم صلاته نیتم
راز عشقك دلده پنهان ایتمیوب فاش ایلدم
اول سببدن خلق ایچنده درتلی اولدی شهرتم

دیوان

اوف کبی خوبلر بنی یاندن یباته آتدیلر
بلمدیلر قدریمی اوجوز بهایه صاتدیلر
عید وصلنده کوزللر بوسه اقرار ایتدیلر
ویرمدیلر حاصلی بو کوکلمی الداتدیلر
بری لیلا بری شیرین بو ایکی مهپاره لر
کوه کنده مجنونی طاغدن طاغه آتلتدیلر
قنی یا وصف ایتدیکك دلبر سنك صالح دیو
دون کیجه اول دلبری بر بادیه اوینا تدیلر
کوردم اول حوری صفت الفت ایدر اغیار ایله

حسدندن درتلی یی طوبلر کبی پاطلتدیلر

دیوان

دلبره گلشنانه طوغری گل دیدم گلمز دیدی
بزم عاشقانه طوغری گل دیدم گلمز دیدی
گل دیدم گلمز بیلم ندر مرادی دلبرك
گل دیدم بزدن یکا طوغری گل دیدم گلمز دیدی
گلجکر پارم ددم دورده باده لر نوش ایتمکه
ساقئ دورانه طوغری گل ددم گلمز دیدی
خاطر عشاق کونله شاه اهمال ایلمه
اول اولومیدانه طوغری گل دیدم گلمز دیدی
درتلی جان قو بانه برقدم باص یانه
نابدید آیوانه طوغری گل دیدم گلمز دیدی

دیوان

گرچه کیم کو گل ویردك خوبلرك سردارینه
یونکا هم مرحمت قیلمز دل بیمارینه
آب آتش خاك تطبی کورنه بنیاد ایلدی
صد هزاران آفرین معمور ایدن معمارینه
گرچه چوق سوزلر بیلورسك واعظ آما نیلیم
عقلك ایرمز عاشق صادقلرك اسرارینه
عید اضحی گلسه قربان ایلسه عاشقلرك
درتلی جان ویرمك دیلر شمشیر جوهردارینه

دیوان

صرچن عرفان عشق عشقك كتابندن چیقار
زاهد اصانغمه مقریلر جوابندن چیقار
هر گیجن بیك ناز ایله درددن طلوع ایندکجه یار
کویا بر آفتابدرکه آسمانندن چیقار
سر بیدر عشقیله یووورم بلمش اول
معنای مستقبلم یوز اون حسابندن چیقار
بوشی دکلدر زاهدا کهنه عباسی هوویشك
دفنه لر بلمزمیسك قصرك خرابندن چیقار
عشقله دعوا قیلوب ایمانی اظهار ایلسم
ظن ایدرلر درتلی یی ایمان جهابندن چیقار

دیوان

قنده کورسه ناز ایله بنم نگاه ایلر بگا
تحت زلفه کیزلیوب وجهن سیاه ایلر بگا
بوسه لر اقرار ایدوب طورمز سوزنده بیزدونر
مولویدر سودیکیم هر کونه کلاه ایلر بگا
زلف لیلم در جمالی پاکی یارك کوندوزم
بریوزین شمس ایلیوب برینده ماه ایلر بگا
خلق عالم عشقله رسوا ایلمغه سیر ایتسه لر
کافر اولسه حالیمی کورده رحم ایلر بگا

بسته

قاتلادن دل دیوانه کوزلر بلاسنه
خوبلرده جفا عادت ایمش مبتلاسنه

کل مهرونی صورتن طوتت جکر کوشم
کنج یاسنک ایچون قومیه بنی ایللر صراسنه

یاوز کوزه اوغره سک طفل نورسک
سم ایله حمایلی طاقمش ننه سی بقاسنه

برشب بزه تشریف بیورک دیو اول شوخک
یلوارسق عجبا اولمزمیکه انی بز لالاسنه

بلمه بوکتمه وعدهٔ خیرنده ای کوکل
وارمیدز اولاشه عشق یولنک انتهاسنه

ترک ایله بوکوندن کری سودای دلبری
ای درتلی بونک کیملر ایرشمش وفاسنه

	دیوان	

سرو قدک سیر ایدوب جنتده طوبی امر نور
شربت لعلک شرابندن کوثرما امر نور

شویله ایلمش حسنک بهجتک باغنه
اهل جنت باغ رضوان حور غلمان امر نور

زلفنک ریحانسنه تحسین ایدر سنبل کل
بلبل اغلر کلشن ایچره ورد حمرا امر نور

کورسه لطفک عاشق بیچاره لر ممنون اولور
ایشیدوب الطافکی عالم سراپا امر نور

درتلیا بن سنسین مفتون اولان مهپاره یه
هفت کشور چار جهتده خلق دنیا امر نور

	قلندری	

عاشق بو فنا ملکنک انجامنی سویلر
سازده رمز له طاغلرک آیامنی سویلر

دوران بنی یارندن ایرمش دیوب اغلر
تز یانر کواز وقتنک آخکامنی سویلر

کوزنیجه ضعیف اولدم دیو طعن طاشندن
تل حدده لرک جور سر انجامنی سویلر

کوز پردهٔ اصولنده اوهنکامده کیرمش
بامهٔ فلکک بازیجه دامنی سویلر

صوفی بزی دکله کل عبرت قولاغیله
درتلیده عمر روزینک اخشامنی سویلر

	دیوان	

کلشن عالمده بر نورس فدان اکلر بنی
چشم آفت قامتی سرو روان اکلر بنی

بغلاسک زنجیر محکمله طورمز کوکلمز
آه بیچاره بر ملک مشرب جوان اکلر بنی

کرچه اکلنمک نه قابلدر شو منحوس بلده ده
بر کوکل لر اوغروسی ابرو کمان اکلر بنی
درتلی هر بر یرده اکلنمزدی آه انکلسون

وارث پیغمبر اولدی واقف سر خدا
یا نجه مدح ایتمیم دنیا و عقبا نامی وار
لا فتا الا علی لا سیف الا ذو الفقار

هم علیدر هم ولیدر هم ولایت شاهیدر
هم نجوم هم ده شمس هم فلکلر ماهیدر
ظاهر و باطنده انس و جن پادشاهیدر
کل فرک کفردر هم مؤمنک پناهیدر
یا نجه مدح ایتمیم دنیا و عقبا نامی وار
لا فتا الا علی لا سیف الا ذو الفقار

والی ملک ولایت کاشف کنج علی
واقف سر خدادر اولیالر اکملی
مسکن ایتدی کندین انکار قلنلر اسفلی
معجزاتی قیلدی ارشاد دهر دون اجهلی
یا نجه مدح ایتمیم دنیا و عقبا نامی وار
لا فتا الا علی لا سیف الا ذو الفقار

آتشه کل اول دیسه آتش گلستان اولور ایدی
کله باقسه قهر ایله گللر خارستان اولور ایدی
موره قلسه التفات مورلر سلیمان اولور ایدی
طاشه ارسلان اول دیسه طاش البته ارسلان اولور ایدی
یا نجه مدح ایتمیم دنیا و عقبا نامی وار
لا فتا الا علی لا سیف الا ذو الفقار

لطف جوق احسانی یوق بو عالیشان اگلر بیزی

ابیات

عاشق صادق محبی مصطفا دیرلر بزه
دردیله غیرت کشی آل عبا دیرلر بزه
بز کوهه صورسه لر ای قوم سز کیم سز کیمسکز
تابعی شاه ولایت مرتضی دیرلر بزه
باش و جان ترک ایتمشیز بزلر امامان عشقنه
بنده شاه شهید کربلا دیرلر بزه
عشقله بیفکر چکوب منکره قارشو دوزمشوز
اول سببدن قوم سفیان عشقیا دیرلر بزه
گیجه بن بز درتلیم دردیم یتملر در دیدر
چونکه الین بزدن طبیبانی دوا دیرلر بزه

مرثیه

ساقی کوثر در جنتده شیر کردکار
رحم مادردن اولوبدر مصطفایه یار غار
اولدی سیفندن آنک دین محمد آشکار
لشکر کفار تیغندن کچوردی بیشمار
یا نجه مدح ایتمیم دنیا و عقبا نامی وار
لا فتی الا علی لا سیف الا ذو الفقار

زوجه بنت محمد ابن عم مصطفی
تا ازلدن اولدی اول سرینه آشنا
آل اولادینه بیک جانم دخی اولسون فدا

بلدیکزمی سز یزیدک بغرینک طاش اولدیغنی
ظاهرا اسلاملغن باطنده فلاش اولدیغنی
طعن قیلماک دردلر ایله کوزلرم یاش اولدیغنی
عیب کورمک دردلنک دوستلری قزل باش اولدیغنی
یا نجه مدح ایتمیم دنیا و عقبا نامی وار
لا فتا الا علی لا سیف الا ذوالفقار

دیوان

ایلدک زلفک کبی آخر پریشان حالیمی
صورمدک رحم ایلیوب بر کز بنم احوالیمی
بنفشه کی بونجه منجلر نجوم بجمله
برج عقربده کوزلر کوکب اقبالیمی
خامه سک السون اله سویلک کراما کاتبین
هر نجه لایقسه یازسون دفتر اعمالیمی
قوسه دوندی قامتم یارک بلاسک چکمه دن
ای فلک ظلم ایلیوب بو کونجه بوکدک دالیمی
قیس ایله فرهاد رسوالقده کچمشلر ولی
کمبت چرخ فلک کورمش دکل امثالیمی
دردلی نامم یازمشم سر لوحه دیوانمه
خیر ایله یاد ایکسون هر کیم اوقور احوالیمی

قلندری

قول باشنه عالمده کلان حکم قدردر
او حکم قدر بزلره میراث پدردر
بن خیرسزی خیرسز بنی کورمک نجه ممکین
کورمز کوزه طوتمز قولاغه صوزنه خبردر
بن قیومی کلیتلر یا تورم ایل یمنه لازم
چوق ایل شغولی ذوقنه غایتلکه واردر
لا حول و لا قوة الا هو بالله
علی العظیم مؤمنه هر یرده سپردر
موتمده منجم دیه منصوبم اولور
طاشلری جواهر انک طپراغی دردر
یولدن کچن ارواحکه بر فاتحه ویرسون
کیم کورسه دیه تک شومزار دردلی مزاردر

سماعی

دیدم دلبر سنک نازک وجودک نازپروردر
دیدی غایت لطیف اما ولکن شکل احمردر
دیدم اعضالرک بر بر سؤال ایتسم اذن وار می
دیدی معشوقلک ای عاشق مروت اهل دلبردر
دیدم اول خبر ویر قامتی قدک درازندک
دیدی صانمه صقین سرو دکل طوبی و عرعردر
دیدم کیسولرک غدار اشتدم بن سنک غایت
دیدی تحقیق آنک هر برتلی اوج باشلی آژدردر

دیدم ابرولرك وصفنی نه كوننا دیو بكا سویله
دیدیكم قتل عشاقه چكلمش دستیر جوهردر
دیدم آهو چشملرك فتنهٔ غمزهك ندر سویله
دیدیكه بر جلاددر بو عاشقلرك قتلنه خنجردر
دیدم شاید یناز سبین اوبر شمعی منوردیر
دیدم مجموعی حسنكدن خبردار اولمدم كندی
دیدی ممكن وصفم وجودم گنج جوهر دیر
دیدم شاهم قول اولمقدرمرادم آستانكده
دیدی لایق دكل لایق اولان آنجق سیم ایله زردر
دیدم اسمك بكا بیلدر دیدی آشكاره سویلنمز

سماعی

عین سیمر ایله دربلی بابا املایه مظهردر
نیچون آه سوق دیدیكم كنجلك ایدرسین دم بو دمدر سك
هوای نفسله تفریق اولورسك فائده غم دیرسك
شو دكلو خصته نك سیر ایلدم بر بوسه ویرمزسك
سوزه كلسه بولنمز بن كبی صاحب كرم دیرسك
ندیم وار بزم كاهنده ندنحالیله همدم وار
حیفلر اهل عشق بیننده كندك اهل دم دیرسك
شراب لعلك اسقر سه هلا اهل زهر خاطردر
وفادن دم اورزعشاقم جور استم دیرسك
تشقدن بو میرانی خلف سازنده كوردكلك

قولاغك چكله سون دربلی قنده عجب دیدم دیرسك

سماعی

بز پیر مغندن ازلی الدق اجازت
ناز دختربن ویردی بزه قلدی عنایت
چوق اهل ریا عزلم ایچون ایلدی تدبیر
منصوب اوله لی بزلره بوشهر ملامت
كیمسه الهمز كشور یكی جیش ایله ای دل
بو ملكه سنی مالك ایدن شاه ولایت
قونمزسه بزی جنته كرزاهد خود بین
تك كورمیه لم رویینی والله اصابت
عاشق اوله لی عاری ناموس اله ویردك
رفعتمی كلور دربلی سكا بو نیله رذالت

دیوان

اهل حقك نظارندن كلدی بو غیرت سكا
سالك حقمكه هیچ لازم دكل شهرت بكا
موسم كل كلدی سیر ایتدم شكوفه كثرتك
سر حقدن هرچیچك كوستردی بر عبرت بكا
دركه پیر مغانك خدمتن ترك ایتمزم
خدمتی پیر مغانك هر وجهله عزت بكا
تكیهٔ پیر خراباتك خدیم خاصیم

برنگاه التفاتیدر همان دولت بکا
التفات ایتمز جهانه درتلی عبد الك سنك
جلوه‌تی دور فلکدن خوش کلور خلوت بکا

قلندری

قورتلمده کندی کوکل یوسمه لکدن
بن بولدم تلذذ راه عشقده دده لکدن
بلمزدم اول شهید حقیقت نه‌در بتدر
بر اهل خرابات بکا دانتدردی حلیکدن
سیر ایلدی هب خلق جهان دردی درونم
پیکانه ترك سینه ده دلدیکی دلکدن
بر نقطه ده قالدم دخی ابجد اوقومادیم
فرق ایلیه ممز آنك ایچون شاه ملکدن
منونکبی دولدردی درونمده جبریل
چوق شعر مسیحا طوغردم کبلکدن
بین الشعرا درتلیده برسون ابه سیدر
خالنجه تفاخرلر ایدر بو ابه لکدن

سماعی

شها قالدی مدد زلف سمنساری سوندرمه
دوشورمه خاکه لطفا اهل سودایی سوندرمه
سورنسون غم دکل اغیار بکم عشاقه حاجت نه
یا نیجه کزمسون باری بو رسوای سورندرمه

دوای وصلك ای جانان حیات ایسه بها سن کس
قومه بردرلو علت اهل عشقك ماجراسن کس
اوته بر وادده شاهم جواب ایله اراسن کس
عدالت وقتیدر شمدی بو دعوای سورندرمه
سنکچون چکدیکیم دردو بلای پیشما ایله
یا اولدر یا آزاد ایله یا کل زخم تیمار ایله
یا صون لعل لبکدن بنده‌ء چشمك خمار ایله
یا چال طاشه قرلسون جام سیمار سورندرمه
قیامت حشر دك جانی کوکلده غم سورنسونمی
سورندردك بتشمزمی دخی بردم سورنسونمی
بو حالده درتلی مجنتده که ادم سورنسونمی
کل انصاف ایت یتر شاهم بو ادنایی سورندرمه

دیوان

قوم بختکدن ظهور ایلر حکومتلر بکا
نیلسون دانا درامانسل ابراهیم اکا
اسمنی تبدیل ایدوب اسلامه ظلم ایتمکده در
سوزش اهم ایله صالدم انی حقدن بکا
حوره دن خاخام دخی حالا ازاد بولمق ایچون
شویله اقرار سز آیته موسی دخی قالمش طکا
جانرتدی ایتدیکك ای منکر دعوای دین
بربلا کلمزمی درسن جانب حقدن بکا

خاکپای منکر اولمشدر محمد امتی
آغله هی درتلی بکوندن بخشش کون اولمسکا

غزل

کندوسن کیزلر کوزل بلمکه تندن عار ایدر
یاربنی اغیار ایدر اغیارلرین هب یار ایدر

یاد ترك ایتمك دیلرسك ترك جهان قیل اولا
عادتی یارك بودر عاشقلرین بردار ایدر

کیمز زلفك منع ایدر منظور بیمزدن وجهکی
کورنه کافر اوکیمسه ایمانن انکار ایدر

جمع اولوب اغیار ناره اتسه لر ابراهیم کبی
همتی مولا اولنجه آتشن کلزار ایدر

دردعشقی درتلینك فاش ایدیکن عیب ایتمکز
وارسه هر کیمده اکر عشق کندیبی اظهار ایدر

کیمسه بلمزکن وجودم وارلغم پنهان ایدم
کیمسه کورمز ایکن اول ینه انسان ایدم

کرصورر سك ای خواجه اول مکانمدن بنم
کاف نون سرنده که قرب عظیم الشان ایدم

چار عناصر ایچره شمدی شونله محبوس اولمشوز
نور قندیلنده بن منظوره سبحان ایدم

عاقبت دوران بنی صالدی دیار غربته
آه اوکوتلر قنده درکیم واصل جانان ایدم

درتلیا بیلمزمیسن حکم خدا ایلر ظهور
حکمنه دائم اول دیمه کیم بن فلان ابن فلان

اقباله زوال ایرمسه ودواسنده کمال وار
مغرور کمال اولمه کیم ادبارنجه زوال وار

هر بر کشینك طالع دولتده بر اولمز
بر لقمه سی یوقدر که بسین بونجه رجال وار

احوالی بر بیشانمی صورمزسك افندم
والله بنم بو بیوکم بو ابشده وبال وار

بر باشمز اولسه شاهه سلطانه قول اولمم
ویرانه قلامسی خانه ده اولاد وعیال وار

دور اولمی استرمی کیشی اوز وطنندن
ای درتلی بیچاره بو اسرارده نه حال وار

سماعی

جمالکدن کمال اخذ ایتمده جسمیمده که جانم
صفات ذات پاکندر الست بزمنده ایمانم

کمال قدرتندن ادمی ذات ایلمش دائم
شکر اشیا ایله خلق ایتما هیسك خلقده انسانم

نچون ذم ایلدك واعظ بنی بزم عظیمکده
ترحم قیلمدی کمی حالمه ظالم مسلمانسن

عیاره طوربه سیك اغزین اچار سین قوم نادانه
علوم جز ایله دعوا قیلورسیك درسین عرفانم

خسرو گل چکدی اورتوردی تختنه
اسکوفلی غنچه لر هرمز تاجدار

شدت شتادن چکدک زاری
هله بحمد الله قورتردی یاری

ای درتلی مدح ایله فصل بهاری
جهانه بر زینت ویردی کردکار

سماعی

کتور ساقی می انکوری آل طوتمز ایاق طوتمز
ای زاهد یساغ ایتدیسه عشق اهلی یساغ طوتمز

چیقوب کرسیه واعظ تختلر دوکمه غلو ایتمه
خرابات اهلی زیرا پندیکه اصلا قولاق طوتمز

مدار معاشیچون های هولر زهد تقوالر
غذای نفس ایچون سلطانه عاشقلر چناق طوتمز

نه دکلو طلاق ایتدم دیرسک کاذبسن صوفی
بو نقش پیر زندن کوکل چمز طلاق طوتمز

ایلتمک درتلی بیچاره دردیله حشر اولسون
انی دنیا و اخری اوغربلرچالمز اولاق طوتمز

قوشمه

برو روم کوزلینه اولدم مبتلا هشنه دلی رنکندن فنایم دری
قشلر شونیله طورشون کوزلر بلا کوکل انشنه بنایم دری
دیدم الا دو موبنده کلیسا تصویر مریمله صورت عیسا
ددمکه الا دو نصفلیا بابا استو و شیره مویتا یم ددی

ندر دردک دیو درتلی یه ناچاره صورمسک
رسالت خاتمی احمد یولنده شونیله قربانم

قوشمه

پرتو جمالک ملائکک سیما
انوار دو چشمک نرکس رعنا
ماه نوربخش ایدر کنش یوزلرک
شاهانه بقیشک شاهین کوزلرک
زمره خوبلرده یوقدر امثالک
کوشه ابروده دانه خالک
بلورسک درتلینک ناتوانلغک

ماه نهود رخشانه دکشمم
اختران اسمانه دکشمم
سرده که جان ویرز معجز سوزلرک
کیفیاده قهرمانه دکشمم
کمله میسر اولور وصالک
ممالک هندستانه دکشمم
تختگاه سلیمانه دکشمم

قوشمه

حمد لله آسبی نسیم بللری
کیتدی شتا کلدی فصل نوبهار

زمرد رنک اولدی چمن ایللری
شکوفه مزین اولدی هر دیار

صباح جکدم اول کلدی دنیایه
بنفشه باش اکوب طوردی دعایه

سحرده بلبللر باشلار ندایه
شجرلر ویردی بر کبار

خاکدن صو یوریدی هر بر درخته
سنبل سچاقلندی عرق اولدی رحمته

شمشیر چوزکله قیمه جانغه درتلیک دردینی صتایم دبی	دذرای بیوفا کیرمه قاغه تسلیم نامه کلدی یانغه

قوشمه

درت بی حساب ایکن صفرده قالدی
بیک درد طرح ایتدک بره اولاشدی
اوبر درت جهانی کمانه صالدی
کرچه بر درت آما بیکه اولاشدی
باری کوردم زلفلرین طراز کن
صول وصال بشته لرک صراز کن
دانه وجهکده قسمت آراز کن
ماه مرغ کوکل زلفه طولشدی
دل ما سوا قلبک بر یوله صالدی
ایکی لک هیبه سن بوینندن آتدی
ارنلر درتلی بر یوله قاتدی
قوشمه
سوردم اول یول قربحقه بناشدی
دون سرمده عشق یازارینده
کوردم جانان ایله جان دمشوار
بو زمان مکتا ولدم فرقلو طاغنده
نه کوردن گج دیرلر نه بو آلش وار
بو سطرنج دوزدک یار ایله بیکه
سوردک پیالهٔ اتلرده کلکه

روحی روحه ویردک قالدق قیل قیله
صقین فرزیندن شاهکه کش وار
حاندن سلطانیدر حبیب درتلینک
بودر درمانی طبیب درتلینک
یانوب یاقلدیغی غریب درتلینک
ساده بوش دکلدر بونده برایش وار

سماعی

سوز ای ساقی ایاغک کل ایرشدر جام کلغامی
جهان ملکنده هر بر وازلغک یوقلقدر انجامی
فلک بر پهلواندر کیم ایاغک کمسه لوچلز
صقین میدانه آت سورمه بیلورسک کوه بهرامی
ندکلو پادشاه اولسک فلکدن کام الورصانمه
براز کون کوستروا اما نهایت آیلر اخشامی
نه پیغمبر نه مرسل نه ولی قالمیشدر عالمده
کلوب کچدی فنادن قالدی دیللرده سرانجامی
ترزق قیدنه دوشمه صاقین عالمده سن درتلی
سنی مرور ایدر برکون خدانک لطف احسانی
حسودک ای سنی و نکابی میرم حددن افزوندر
بحمدن انجم بختک شرف برجنده مر کوندر
سنی عزّ اقبالک سراسر برله مغرورشدر
عطای عدل احسانک بوکون خاتمله موزوندر

دعاکو بندهٔ ناچیزیکم درکاه لطفکده
کدایه مرحمت قیلمق بکم بکا ره قانوندر
قصوردن خالی اولمز بر دقیقه آستانکده
افندم درتلی یی بیلمزمیسک سن اسکی مجنوندر

قوشمه

طوتمق اولمز حسن لطافتکه	عید چشم نجوم وای جبین ماه
جمع اولمش عاشقلر زیارتکه	آستانک خاکی کوبا بیت الله
وجودک درت عناصردن دورلمش	قمر رخساریکه خطلر دیزلمش
کورک صرف عین علا یازلمش	قشلرک فوقنده خط بسم الله
دوست بنم یوسف بن اکا یعقوب	بوکلدی قامتم مانند مکتوب
کرچک عاشقلر وصف ایدر محبوب	درتلی سنک بو مدحکه ایو الله

خطاب الست بزم ازلده
صداقتله اقرار ویرنلر دینز
کوکل کوزی دیرمیز غیر کورلده
بز جمال الله کورنلر دینز
بوکن امریله خلق اولدی دنیا
بو قدر موجودات بو قدر اشیا
نفخت من روحی دیدکده مولا
وجود آدمه کیرنلر دینز
بیک درلو درایله بزت درتلی یی
کرک فصاحت کرک اونالت درتلی یی

باب ولایتده کورنت درتلی یی
قوشمه
یبانجی دکلیز آرتلر دینز
کوکل ضیا طورسون غم ظلمتده
قالق ایدنلق بزمکانه وار یوری
بغلانمه منکرک بد بختنده
همت اهلی بز سلطانه وار یوری
دوستدن بر خبر آلسه هر بلندن
دکله که نه سویلر جانان الیندن
آل محمدی قوینه دیلکدن
بو عشقله یانه یانه وار یوری
محمدک شوقی روز جزادر
آل بنده سنه صاحب عطادر
حسن والحسین بدر الدجادر
آغلا یارق او دیوانه وار یوری
دیدمکه بر پیره ای پیر فانی
پیر دیدی دردک نه آیله بیانی
دیدم پیره نرده درتلی درمانی
پیرم دیدی عالیشانه وار یوری

قوشمه

کرچه اسب تازه سوار اولمسک
نه قچارز نه قوار نه طوتولورسک

یریوزه کولیجی مکان اولمسك
نه جاندن سویلورنه ایشلورسك

ریاسورلریکه قارنیمز طوقدر
کوجیه محبوبلقده اقرانك یوقدر

اقوار یزارنه متاعك چوقدر
نه الورنه صتارنه صاتیلورمسك

یتشور ایلدك سن درتلیه نار
ندربو ایندیکك بیهی حیله باز

ادم الدیجی ای باش قومان باز
نه اوینارنه اوترسك نه اوتلورسك

قوشمه

کلشن دهرایچره کزمه سرسری
قوزقوم اوشورلی دوزاغه سنی

نه بلالر چکدی سنبل یدرك
کوزنجه قدر بوجاغه سنی

توبه اولدق بکندرمکه
طوطی کبی سنی سویلندرمکه

کندیروب باغلری اکلندیرمکه
المشلر ظایه لر قوجاغه سنی

صاچك کورسه سنبل پریشان اولور
کیدر عقلی باشندن طارطغان اولور

غنچه کرك بغری قزل قان اولور
قونیسون باغبان هرباغه سنی

نقصانسین درتلیاچارساز لقده
یکتاسن آقورم هرجانباز لقده

کوکلرچالمقده اویونباز لقده
صارمش اتالر قونداغه سنی

دیوان

وفاسن کورمدیم اول شوخه مفتون اولدیغم قالدی
دوشوب سوداسنه عالمده محزون اولدیغم قالدی

کورب کون باشمه دهر ایتمدی دولتلو سلطانم
دوکوب اب سرشکی دیده پرخون اولدیغم قالدی

جفا و جورینه راضی اولوردم بن او دلدارك
اکا وعد ایتدیکیم جان ایچره مدیون اولدیغم قالدی

امیدم درتلیه درمان ایدرسن دد ایدم حالا
سنك دردکله شاهم درت اوقون اتدیغم قالدی

منت آیلدیکه عکسنه دونو
ایتمیه لم چرخ دوزانه منت

کیجه لر محبت شمعه سی یانار
حاجت دکل ماه تابانه منت

از بردن اوقودق عشق کتابنی
اکلدیق خوفك هرصوابینی

ساقی صوندی بیزه حیات آبی
قالمامشدر آب حیاته منّت
مؤمنلر ایشنه منافق شاشه
منکر کز باشنی قو اوذسون طاشه
قناعت تاجنی کیسنجه باشه
نه سلطانه منّت نه خاقانه منّت
اذنلرز بزمنه کیرمز نامحرم
بو یولده باش ویرن اولورمش محرم
دوست دردندن بولدی دردینه مرهم
دردلی ایتمز عنبر درمانه منّت

قوشمه

خال خط رویکده ایلمیش طغیان
ضبط ایتمک استر حسنك کشوری
ملك روم فتحنه ایلمیش فرمان
چکمش طابورلرك هندو لشکری
جمالکدن جمال اولوبدر اظهار
عنبرتله با قلمسه بیك نشانه وار
رسم اولمش النده جفته ذوالفقار
یاد ایدر کوزلرك اسم حیدری
عشق اودینه دوشوب آغلیان کولمز
دست اوزادوب خون کریه سن سلمز

دانا اولان بیلور نادانلر بیلمز
دردلینك کوکلنده اولان دلبری

غزل

مروّت قیل سکا بهی بیوفا
عاشقلر یولکده همیانه چکمش
اوراق حسنکه واجب تعالی
رشتهٔ جانیدن شیرازه چکمش
کل حسنکه مائل اولهلی کوزلک
وصفن ایچون یازدم نیچه بیك دیوان
قشلرك نقش ایدن نقاش ازل
یوکلر چویرمیش اندازه چکمش
جامه سن یوللامش نوش ایتسون دیو
ایچسنده خاطرین خوش ایتسون دیو
ناله و فریادمر کوش ایتسون دیو
حسینی پرده سن جهانه چکمش
عشقك بکا ویرمش فکر ایتسون دیو
باقیسك جمالیه شکر ایتسون دیو
اهل عشق اولانلر ذکر ایتسون دیو
دردلی عشق دردلرین بیازه چکمش

قوشمه

شافعی قیامت یوم ندامت
سرور شهیدان شاه کربلا

مقبول الا الله مرغوب حضرتك
دو چشم عالمك ابن مرتضی
منافق سوزلری المام اكنمه
تسلیم قلیجنی چالدم بوینمه
قال وقیل جهانده كلمز عینمه
دلده ذكرم اسم علی لا فتا
درتلی درتلرینی كوردم اون ایكی
اوچر اوچر دورده ویردم اون ایكی
درت قپودن اوچر كیردم اون ایكی
اون ایكیدر مؤمنلره رهنما

قوشمه

بر زمان كزدم صلب پدرده	كرمه اولقرادم كانه یتشدم
بر زمان مكث ایتدم رحم مادرده	وجوده حاصل ایتدم جانه یتشدم
اربع عناصردن اولندم ترتیبه	استادم خدادر اتمش تركیب
بن آكا قول اولدم اول بكا حبیب	برما ایدم تشكل انسانه یتشدم
حق معمارم اولدی قورلدی بنام	الا یاقی بر مقلر یایلدی تمام
طقوز ای طقوز كون اولنجه تمام	وقت ایرشدی بو جهانه یتشدم
درتلی حقدن نطق كلدی دیلمه	طریقتدن بر یول كجدی الیمه
حقیقتدن صو باغلندی كوكلمه	قطره ایدم بر عمانه یتشدم

قوشمه
شاعرلك دعواسن سورمه ای كوكل
حضور دولته عاقلانه وار

وارلق قپوسندن كیرمه ای كوكل
پوس ایله دامنین وزدشانه وار
دونش براحته كون یاشلرین سیله رك
كاه آغلا یارق كاه كوله رك
مقدارك طانیوب حدك بیله رك
سركشلك ایله كاملانه وار
اهل عشق اولانك یوزی یرده در
بو بنلك دعواسی عشقه پرده در
دردمكه درتلیه درمان سرده در
ددیلو دولتلو عالیشانه وار

دیوان

نور وجهك الویر خورشید تابان اولمسون
قد موزونك یتر مهری سلیمان اولمسون
انس وجن دیولر پری خلقی مسخر قیلمغه
خاتم لعلك یتر مهری سلیمان لولمسون
پرده چك زلف سیاهكدن بلودوش رویكه
ماه بجالت اولمسون خورشید پنهان اولمسون
اهل عشق ستملو ایچره آدتر ایمانی شوقله
صوفیه بال نفربجی اولسونده ایمان اولمسون
درد عشقك دفعنه تدبیر درمان ایلمه
اولمیجه دردیكه ای ددتلی درمان اولمسون

قوشمه

صانمه صوفی بز مردوده میز یوقدر
رمضان عشقک صیامی‌یز بز
سویلتمه درونک دردیمز چوقدر
درده نقصان دکل تمیزیز بز
یوقدر خلافیمز عشقه اسیریز
ممالک عشقک شاه میریز
یتیم ابنیک مفتیریز
هل اتی درسینک امامی‌یز بز
درونک نقصان دکل دل ناشادیمز
اول سبدن دردلی دنده‌کی ادیمز
قیامت حشره دک یوق ازادیمز
ال محمدک غلامی‌یز بز

قوشمه

شراب لعلک لذتی دلبر
نه اب کوثرده نه زمزمده وار
معجز انفاسیک ای وردِ احمر
نه عیسیده وار نه مریمده وار
بو ادا بو اطوار بو سرو قامت
ندر بو سنده که بو ضمه قیافت
بو عطا مروت بو بله سخاوت
نه بزمکیده وار نه حاتمده وار

بو شیوه بو جلوه بو نازک نازلر
ندر دردلی سنده بو شیرین سوزلر
بو کمان ابرولر بو قاره کوزلر
نه حوری پریده نه غلمانده وار

قوشمه

شراب لذتدن ایچلیدن بری — ایلمدم کیدی مستانه سیم
بیخوش اولوب جاندن کچلدن بری — سر سری کزه ره افسانه سیم
میلم یوق جهانک کلی وارندن — دست رس کزدیرمم کسی کارنده
شمع رخسارنده عشقک نارنده — کیجه کوندز یانان پروانه سیم
دخم ایله حالمه ایلمه عذاب — قدرت یوق ویرمکه جوابه جواب
ای مهجبین خورشید حسنه ماه تاب — زنجیر حسنک دیوانه سیم
دردلی دلالیدر بازار عشقک — قول قوبانیدر کرداب عشقک
عشقی بنیاد ایدن معمار عشقک — تعمیر قبول ایتمز ویرانه سیم

ساقی صونمه بزه می انکوری
جانلر جام پیر مغندن قاپنق
دوست الندن دوشدک غربت ایلره
مجبر بله کوزلرم قانه بویانوق
کیدر غل غشم کونکلم صفا ایله
ماسوا غصه سین برطرف ایله
ایمانک یوق اما کل انصاف ایله
عشقیله عاشقلر جاندن اوصانوق

واصل اولان وارمی هیچ وصالکه
عقل فکر ایرمز پر کمالنه
آفتاب حسنکه خوب جمالکه
وارمی دردلی کبی عباسی یانوق

قوشمه

بیك پند نصیحت ایلدم سکا
سن کوش خوشکی ویرمدك بکا
وقتك دلبرده ناموس عار اولمز
آلدادیر کوسبی سکا یار اولمز
باغده غنچه اولمز کل قمیا کبی
آتار باشدن سنی بر چما کبی
منافق سوزینه کل کتمه بکم
دردمنده دردلیه جور ایتمه بکم

کوکل دوشمه دیدم بیوفالره
اوغرادك باشکی بیك بلالره
اقرادنده ثابت بر قرار اولمز
کوکل نه ایناندك دلو بالکره
چیقاربر یده دن کوزنخار کبی
تسلیم اولور تشقه آشنالره
خاطر بحر ونم انجتمه بکم
زیرا طیانمیز بو جفالره

قوشمه

یاردن حظ ایدر ندن خوشلنور
بلمم او یارنك مبتلاسیدر
کوکل کاه سیونور کاه آتشلنور
نه چاره چکملی دوست بلاسیدر
کشته امیدم آنکه صالدم
غرق اولوب کرداب محنته
یوزیك امان دیدم بر بوسه آلدم
حاصل عمرمك قان بهاسیدر

جانلر فدا اولسون آهو وش کوزه
هیچ طویماق اولورمی بو شیرین سوزه
بیك تکلم ایتدك یا قصدی یوزه
بیلمم او یارکمك آشناسیدر
دردلی وار کلورمی اول ماه جندن
بخشی خبر آلدم اوز نسبندن
ویردیکی بوسه لر لعل لبندن
افطار وقتنك دیش کراسیدر

قوشمه

غیره نظر قیلمه کل آدمه باق
بیورمش حقنده فیاض مطلق
بو نفخ جبرائل بطن مریمه
ولقد کرمنا بنی آدمه
آرا اوده کیم دائم حقه یلواره
هر نه کرار سك آدمده آره
بو اسرار بیلکن غیری بیندر
شو مسکین دردلیدکی کیم مأوادیدر

احسن صورتدن خلق ایتدی یزدان
سوره والتین حقنده برهان
خونی مسیح بی پدر کلدی دنیایه
بیورمش قرآنده خلاق جهان
واصل حق اولور قول واره واره
علم الاسمادر وجود انسان
صلاتنده اولور حق راهه کیدر
حقیقت بخشنده خلیجه عرفان

یغما ایدوب عقل فکریمز آلدی
بر نازك آی الی عنوانلی کوزلك
بکی باشدن بزی سودایه صالدی
آهو کوزلو بر آق کردانلی کوزلك

بر کوهی صحرایه قورمش اوبه سی
کشت کزار ایتدم طاغ اوبه سی
شهر دلبرینک چوقدر اداسی
عشیرتدن ملا صفاتلی کوزلک

حسن مهی شعبان طلعتی رجب
جهانه کلمامش بویله غنچه لب
علیقی ظاهر کندی بر عالی نسب
صاغ اولسون دردلینک درمانی کوزلک

قوشمه

باش کسر قدیکه سرو کلشنده
هر قامتی بالاسنی کوردکجه
کللر کریه ایدر غنچه لر خنده
ای رخلری حمراسنی کوردکجه

عشقله بغریمه باصدم طاشلری
آقتدم دیده دن قانلی یاشلری
ضبط ایله مزکندن کوکل قوشلری
قوپاریر واویلاسنی کوردکجه

ذو الفقار رسمنده چکلمش قاشلر
اهل عشق حالندن بالمیان طاشلر
کلشن حسنکده آوازه باشلر
هر بلبل شیداسنی کوردکجه

موج اورر دریا وش دو چشم سیلی
آسر باشمزده محبت یلی
اچیلمز دهانی سویلمز دیلی
دردمند دردلیاسنی کوردکجه

غنچه اوسلوقلندی کلستان دوناندی
کل قدرینی بلبل شیدایه صورک
سلطنت شتا اوتلره یاندی
مرغلر زارینی صحرایه صورک

نار بنن عمریمز ایتمکده مرور
قول میدر دوست عشقی ایتمشدر ظهور
قبلامش اطرافک وحوش طیور
مجنونک حالندن لیلایه صورک

جاندن بن دوست بیک صواب دکر
قولمیدر دوست عشقی اولمیان مکر
دردلیه اوسلانمز درسکو اکر
کیفیت عشقی مولایه صورک

دیوان

قاپلدی باشدن باشه دنیا وما عشق
چرخ کردونه زرفشان ایلدی کیمیای عشق
عالم ایچره هر کیشی آندن خبردار اولمامش
یا نیلسون ندیکون نوش ایتمیان مهبای عشق

جان کوزیﻦ خابدن اویاندی سندخی اویانی کورد

آتش عشق ایچره کل پروانه وش یاتانی کورد

راه عشق ایچره قدم باص عاشقی میدانی کورد

هر بیری بر نام ایله سورمکده دردعوای عشق

صد هزار تحسین ایدرلر دیتلیا نطقك کوردن

کوچه ده فهم آیلمز اسرار عشقی بیلمیان

واراییسه کلسون قنود وار عشق اولدم دیان

دل درونم ایچره هر یوزدن ویرر فتوای عشق

قوشمه

وقتی مرور ایدن خرابات اهلنك

مدد سندن ای سلطان دیرك

دنیا خلوتنده نیشان باینده

کچدی عمرم ایواه ایواه دیرك

قوس قطاخ کبی بوکمش بلنی

حبط ایتمش جهانك طوتمش دلینی

کوزین کوکه دیکمش اچمش الینی

طوغمازمی اوله اولماه اولماه دیرك

درتلی عشق یولنده اولمشدر ارشاد

ممالك عشقی ایلدی اباد

تیشه سن طاشلره اوردی فرهاد

بیستونده الله الله دیه رك

قوشمه

کورب رحم ایلمز چشمم یاشنه

آقلی ویرمشدر لا امکان بزه

ویرمسون بودردی قوللر باشنه

آزلی ویرمشدر لا امکان بزه

جامهٔ صبریمی اودلره یاقدی

محبت کمندین بوینمه طاقدی

یالن ایاق کچه کلاه براقدی

کورنه ایدی عادل عالیشان بزه

کمان قاشلرینه آزل مائلم

برلحظه کورمسم عقلی زائلم

بر کون دکل اون بش کونه قائلم

ایتمه بوجوری هر زمان بزه

نفسیمده درت ویرمش دل ناشادیمه

انك ایچون درتلی دیندی ادیمه

نه باده خیرم وار نه اولا دیمه

اخر حرام اولدی خانمان بزه

دیوان

شربت لعل لبکدن تشنه یاب ایتدك بنی

مصره سلطان بر شه عالی جناب ایتدك بنی

ای مروتسیز وفا یایندهٔ سن کندك کبی

ناتمام ادراك ایدوب ناقص حساب ایتدك بنی

کوسترر بر قند ایله یوز لطف منت جانمه
کامیاب اول هر نه دکلو کامیاب ایتدک بنی
خیلی دم باشمده بیلمزدم عشقك نه ایدوکن
خضر ایمش عشقك سنك غمدن ازاد ایتدك بنی
کوستروب اوراق حسنی حدیثی بن درتلیه
درس جور کله ام الکتاب ایتدک بنی

قوشمه

ار بولنده بو عالمه کلنلر	جمله سی علی یه سرور دیدیلر
جمله اولیالر جمله ارنلر	بیك بر اسمك برین حیدر دیدیلر
صد هزار السلام او نسل پاکه	اسرار مرتضی صغمز ادراکه
بر کزمشته سن او بنجه خاکه	ارحم سما الله اکبر دیدیلر
علویم حسنیم حیدری	اولسیدم قنبرینك قنبری
شاه نقی یا نقی مهدی عسکری	درتلی یوللارنده کمتر دیدیلر

قوشمه

مجنونك صحراده ذوق صفاسن
نه شهنشاه نه ده مشیر ایلدی

هر قولك طالعن بر ایتمز مولا
کمی کدا اولور کمینی اعلا
تقسیمی ازلده تقدیر خدا
کمین ابدال کمین وزیر ایلدی
دوکشورز اعضالرك بهی غطبا
عشق ایلندن اولور درتلیه دوا

طوتدی یقام نزدن امیر سودا
بنی شاه عشقه اسیر ایلدی

قوشمه

مقبول مرغوب مولا اولورسك
عشقیله دوکزسن قان ایله یاش
کیدرك عارف دانا اولورسك
توکلده قرار ایدرسك قرداش
بزه جور ایلیان دور فلکدر
منافق دروغی بیموزدن برکدر
رنکده برجو هرك رنکی کر کدر
سرخله لعل اولمز هر بر قاره طاش
قوجفا ایلسون حبیب درتلیه
تك درمان ایتمسون طبیب درتلیه
مسکین بك بازارلی غریب درتلیه
کیمی اق کولاهدر کیمی قزل باش

قوشمه

عاشقلری دیار دیار کزدیرن
باشده سیاه پرچم پریشانکدر
کمال محبوبلق ختم اولدی سنده
خالترك یوسفدن برنشانکدر
مجنون قیافت بر عقلی ضایم برجنون مثالی بینوایم

خان دکلم شاه دکلم کدایم
کدایه مروت سنک شانکدر
چوقدن بروا ستانک بکلرم
درد اوستنه هجر غمک اکلرم
ویرمه رویکاره یار آمکلرم
دردمندک درتلی درویشانکدر

قوشمه

عاشق اولان کزر غربت ایللری
بویله در مرشددن اجازتمز
صدقله طوتمشسز توکل بابن
کون بکون ارتمقده کمالمز
عاشقلر طعن ایتمز یوخسول بابی
کوکلده بر طوتار بای کدایی
اسیر عشق اولان بیلمز صفایی
بزم غم چکمکدر صفاجانمز
درتلی غربت ایلده قالدی بی همتا
کوندیمز کوزینه جوهر یکتا
رجامز بودر سکا حضرت مولا
نصیب ایت بیزلره ولا یتمز

قوشمه

خاطره کلوب صوداری حالمدن
کز پکلر سیاه قلم قشلی یار

ذکر فکری کیتمز بنم دلمدن
آنادن کولمدک غریب باشلی یار
عشق آتینه سوار اولسم بارشمز
خون کریم جولر ایچره قارشمز
چوقدنبرو کوسیلو در بارشمز
بنم ایله مرجمکی طاشلی یار
درتلی سریل سفیل غربت ایللرده
بیهوده شهرتی کزر دیللرده
یارم کلور دیو بقار یوللرده
اللری قینالی کوزی یاشلی یار

قوشمه

چکمش کشیده سین اورمش اوقلرین
خانمانین خراب ایتدی چوقلرک
جان تلف ایتمکه قصد وار کبی
ید حیدرده کی ذوالفقار کبی
عاشق اولدرمکه تدبیر ایتدیلر
تاتار غمزه کله البیر ایتدیلر
چوق کدر خاطرمی ناشاد ایلدین
دردمند درتلیی برباد ایلدین

المشلر سینمی نشان قشلرک
ویرده هر کوکله زبان قشلرک
باش باشه کلمشلر جفته مار کبی
ویرمز رشمله آمان قشلرک
یازدیلر فرمانم تمهیر ایتدیلر
قیلمغه دل ملکن ویران قشلرک
لطفکدر خرابم آباد ایلین
قیا با قشلرک کمان قشلرک

قوشمه

آیاق آلتنده برا قدی سرسم
هر بار قدیجه سنك آهو کوزلرك
دوشرسه پنجهٔ عشقکه عالم
سوزلدیکجه کمان ابرو کوزلرك
مرآت خدادر روی رخسارك
قدرت منظره سی حسن آنوارك
سبع المثانیده صنع ستارك
سعادت اختری مهر و کوزلرك
زیارت قلمدیکم فعل زلفك
کعبهٔ حسنکه در میل زلفك
والشمس کمالك واللیل زلفك
کتورزکو کلمه قورقو کوزلرك
دردلی عشقك ایله بویله سرمدر
بزلره ویردیکك بخام جمدر
کربیکك سنیان قاشك ملجمدر
شهید ایلر بنی سحر کوزلرك

قوشمه

شویله ضعیف ایتدی جله عشقدر
دوشدی ایچ اقلیمه قلهٔ عشقك
بر نیجه در حسن کلستاننده
اکر جان ویر رسم آستانکده

کوزلره کوردیکمز اولدی بوتنم
یقدی خراب ایتدی برج بدنم
بلبللر جمع اولمش چوره یاننده
صادی بر جمیله دیکسون کهنم

سودیکم بن دانه مفتونسنسك ای دردلی عشقکی جانکدن سنك
صوردلرسه شومه پاره کمندر والله بمندر بالله بنم

قوشمه

خرابه قول اولمدق بزم عالمده
بنیاد اولسقده بز اولسقده بز
دوشدك چاره ندر دائم عالمده
ازاد اولسقده بز اولسقده بز
عشق اودینه یانمش جکر کبابز
هجر ایله اغلمش دیده پر آبز
یقلمش یانلمش خانه خرابز
معمور اولسقده بز اولسقده بز
بز شیرین الندن عشق می ایچدك
حقله باطلی فرق ایدوب سچدك
وارلق طاغلرینی دلدکده کچدك
فرهاد اولسقده بز اولسقده بز
ای دردلی عالمده بر شاه دلبر
حقدن حقیقتدن اکاه دلبر
طریق اسراره ارواح دلبر
ایساد اولسقده بز اولسقده بز

دیوان

یاد صبا بنم حسب حالمدن
بتون عشقله عاشق شیدا

واروب نازلی یاره دیدك نه دیدی
کز بیوز اواره دیدك نه دیدی

نه وقت ایدی دوست ایلینه وارشک آل بغلیوب دیوانیده طورشک
دردمندن تیلنک ناصحم لیشک غمزه سی غذاوه دیدک نه دیکی

قوشمه

هجرانکله اوبقو کیرمز کوزیمه
بی دولت سن اسنه یاز قوجاغیمی
دکمش باد صبا پریشان ایتمش
دسته دسته طوران زلفک یاغینی

جاندن حیرانیم بن جوانک
سینم نشانه سی ابرو کمانک
کلشن حسن ایجره غنچه فدانک
شکوفه لر المش صولی صاغینی

آیاقلر آلتنده درتلی بیر قولدر
عیازده جوهر درّ بهاده یولدر
ساقی نوبت کوزنت جام می طولدر

قوشمه

باده در یاندیران عشق اوجاغینی

عشق دردینه درمان صوردم عالمده
نه افلاطون بیلور نه لقمان یازار
ارباب عشق اولان قالور ماتمده
انلرک احوالن پریشان یازار

بولنمز عالمده بویله دلربا
عشق محبتی باشلار ره بلا

منکر اولدسی صوابدر اما
کامل قاضی اوستومزه قان یازار

قلندری

کیتلی سورم بن سنی الله عیاندر
زلف سیاهک کبی عقلم پریشاندر
سن حسنکله یوسف کبی سلطان مصرسین
کیم کورسه بنی درکه بو یعقوب کنعاندر

عشقکله قدم بصسه بلا بزمنه عشاق
تا کوکل جکر پاره سی ایجدکلری قاندر
وصلک بزه میرم ازلی وعده لر ایتدک
اقرار ایله ثابت قدم اقرار ایماندر

قوشمه

بو بغلامقه بغلانه رق کجده عمرم
درتلی یه بکک لطف عنایت نه زماندر

عناصر کوملکک کیمزدن اول
یمکدن ایچمکدن منزه ایدیم
خالق اولمزدن اول ملک ملکوت
عرش کرس لوح قلم اولمدن موجود
ازلی بی دوت ایدیم بو درتلی اولدم
کندیمی احسن تقویمده بولدم

ازاده باشمه خنکار ایدیم بن
نور تجلیکده انوار ایدیم بن
کیمسه لر قلمزکن خدایه سجود
حقله بر لکیده اظهار ایدیم بن
مکان مکان کزدم جهانه کلدم
عند معنویکده وار ایدیم بن

دیوان

دکله دلبر اولا باشدن نه سوزلر پرچملی
خال رخسارکله ملک دعوای ایلر پرچمک

بیخ سیاه اولمش جلالیدن قرارمش چهره سی
قائل ارباب عشق اولمغی استر سپر چکمک
باقی قوه یوزلو هکه خاطر صیانمی قیل قدر
مه جبینك منظره دیده مدن اوزتر پرچمك
صانمه کیم باد صبا دکدکجه اوینار تنشدن
خنجری ابرولرك کوردکجه بتندن بز چکمك
چوق بیچاقلردن بقایه قالمش اما سویلسون
کوردیمی ابرولرك شکلنده خنجر پرچمك
هفت سر آق دركبی قاف اوزره پتشلنمش یاتور
مخزن حسنکده کی اسواد بکلسن پرچمك
تا بسردن یا بینه میل ایدیکدن قصدی وار
قامتی موزونك نقصانن اولچر پرچمك
کوستر عشاقه هر نارین بردماز سحر یله
فن سحرین نسخه سن قلمشدر از بر پرچمك
کاکل مشکینك مداحی اولمش درتلیا
مجلس رندانه ده اوصافك ایلر پرچمك

رسیده

نخل قسمتنا ده تقسیمده مولا
عالمه صفالر ایلدك عطا
ایچردك فلکك جام زهرینی
یتر بو بخته دمدر چکدم قهرینی

بو نقصان قسمتی بکامی ویردك
دردیله بختنی بکامی ویردك
آلدکم لشکری کوکل شهرینی
دنیاده غربتی بکامی ویردك

بو نصل تجلی بلمزنه حکمت
درتلی یه غربتده قوییدك عاقبت

سر بلمش جهانه دانه قسمت
فراقی حسرتی بکامی ویردك

دیوان

الٰهی رنکلر بخش ایدر رخسار خوبانه فسن
بکزمزدی شاخ کلده غنچهٔ خندانه فسن
شویله اوزتی بصدیرد یرچلوین محفوظ ایچون
باشکری اوستنده یربولدی کلوب میدانه فسن
قوه مولا ایله کوندنکونه شهرتلسون
حائل اولمق مقصدی منظوره دشمانه فسن
فتح اعدا قیلمغه چکدی سوقی حیدری
عدل سیفك شایع قیلدی ملکت عثمانه فسن
باغبانك باغلرین صولدیردی یاد قهر یله
باغبانك شویله قیلدی آنلرك ویرانه فسن
فسن دکل مدحیه فسندن درتلیا
بو وسیله دن دعایه خسرو خاقانه فسن

مرثیه

سن سنم بقانلو سن سنی افسانه دربکا
حالم کورنلر جاملیه مستانه دربکا
یناز یاقیلوز برکمانه دربکا
یار جمالی انوره پروانه دربکا
دردتدن بلبلر محشره دك یانه دربکا
بی درد اولانلر شبهه سن دیوانه دربکا

زهر ستمله صولدی بنم غنچهٔ دردم
باش قویمش ایدم یولنه بن جاندن سوردم
تا محشره دك قان دوكر ایسم بنده نامردم
كلدیكجه یاده اردنده دیدكو بنكون دردم
دردندن بلنلر محشره دك یانه دربكا
بی درت اولنلر شبهه سز دیوانه دربكا
هب چكدیكم شاه شهید كربلا دردی
قویی بن چكه یم حشره قدر بی دوا دردی
قان اغلدیغم اول حسن المجتبی دردی
زار ایلدیكم بو نجه بنم مرتضا دردی
دردندن بلنلر محشره دك یانه دربكا
بی درت اولنلر شبهه سز دیوانه دربكا

مرثیه

جكر كوشهٔ فاطمه دو چشم فاطمه مرتضی
اول باغ نبوتده ایكی ورد دلكشا
بر قطره دم پاكنه یمن ایكن بها
كل كبی چكدی كوزینه وش كربلا
ظالم نجه قیدك سكا شدیدی مصطفی
انصاف یولن طوتمدیكز قوم باطلون
بو نجه یتیم باكه قیلدیكز جفا
كیمسه دیمز سزلره بونلره ده مسلمان

قان اغلدیلر بو ایشه زمین زمان
كافر نجه قیدك سكا شدیدی مصطفی
بو واقعه دیدكو كلبمی محزون ایدن بنم
بو قضایا دیدكو كلبمی افزون ایدن بنم
بو فكر مصیبتدر دو چشمی پرخون ایدن بنم
بو ذكر حكایتدر كوزمی دون ایدن بنم
ظالم نجه قیدك سكا شدیدی مصطفی
یا دین محشر ینه كلمز میسك ای یزید
جد محمد لجسه كرك لواء الحمید
تحت لوایه كلمه یوزك قاره ای پلید
نام نشانك اولسه كرك انده ناپدید
كافر نجه قیدك سكا شدیدی مصطفی
لعنت یزیدك جاننه تك انده صد هزار
طاشدن طاشه چالسون باشنی بولمسون قرار
كلب صورتنه كیردی شمشیر اولدی زهر مار
دردتلی سكا كوزیر محب خاندان می وار
ظالم نجه قیدك سكا شدیدی مصطفی

دیكر

ای ساقی میكده ندر بو اسرار
جام شرابنده نه كیفیت وار
رفع ایت زلفلرك ای وجه انور
بر قطره سی مستانه بیحی
سویله دیر افسانه افسانه‌یی
ظلمت كی كلمز اولسون منور

شرابی لعلك لذتی در لبر
كزدیرر میخانه میخانه بنی

عاشقك بیك بلا كلور باشنه
تحمل كركدر عدو طاشنه

شمع رخساریكه عشق آتشنه
یاقمقده سیر ایشون پروانه بنی

یقمزلر درتلیه مجنوندر دیو
حقیقت تجربه ده الغندر دیو

بر صباحی لیلایه مجنوندر دیو
یازمشلر دفتر دیوانه بنی

قوشمه

كرامًا كاتب خامه قدرت
یازمش الیمزه قاره یازیلر

بر طرفدن غربت در دیله محنت
آه ایلسم یاره كرم سزیلر

ای چرخ مرادیمجه ایتمدك دوران
بلمم بر یرنده وار امیدز نقصان

بر غربت ایللرده سفیل سرگردان
بلممزنه حالده در كوزیه قوزیلر

درتلی اولوم حقندر اسان دیمشلر
اولومدن هجران دیمشلر

حب الوطن من الایمان دیمشلر
كوكل اول سببدن وطن آرزولر

قوشمه

ماجرای المیمدر دوشمان قلمه
سرنوشت قلممدر فقرای المه
الم سوخته یاسین ایدو عرض املی
میلك آفاق ابید ایتمدن امر قلمه
قلمم بخت سیاهمله مركب اوله لی
كه ورای خاطره نقش اولدی سواد المیم
المه سوختیم موج خیال كیرداب
انده برماه فلان كرفته قلمه

قلمم غایت ایمدادیمه ایدردی تقدیر
قابل كهف كرم اولسیدی نصاب المم
قلمم ایتسه اغر سهو یله های هوسه
اكا ابیده تقدم ایدر الف قلمم
قلمم تحیلره اندیشه یقه باشن درتلی
چكمكده سطر ابیده خط نعلمان قلمم

سماعی

شب ظلمتده كیدرم سمت دلداره قمرسزجه
بحمد الله ایرشدم منزل یاره كمدرسزجه
ایرشدم یاره نازده عالم اغیاردن خالی
اوطاغلك شویله بولدم دست دشمانده قمرسزجه
قوجوب كردانی یارك لبندن بوسه لر آلدم
سرا پا اوجیوب اویدم آفندیدن خبرسزجه
اویاندی خواب نازندن نظر قلدی تبسمله
دیدی حرمتسزمیسك بوسم الورسك ضررسزجه
فغانی قلعه حسنك دیدیم فتح ایلدی جانا
دیدی فتح ایلدم اما دم عشق اولسون سفرسزجه

دیوان

قیس وش صحرالره دوشدم چوق افغان ایلدم
لیل وش بیت الحزنده خون كریان ایلدم
خامه صبرم طوتوب چاك كریبان ایلدم

صویوب عبدال مثالی جسمی عریان ایلدم
کندیمی عشقك یولنده دوسته قربان ایلدم
گوزیم مجروح ایدوب کسدم قزل قان ایلدم

جانمه اوّل بنم سوز حسنك دوشدی نار
آتش هجرانکه صبر ایتمکه طاقتمی وار
ایل ندرسه قوی دیسون سودم حسینی کار ضرار
کندی الدن چاره سز اسب عنان اختیار
کندیمی عشقك یولنده دوسته قربان ایلدم
سینه مجروحمی کسدم قزل قان ایلدم

تیر عشقك مرهم ایتدم دردیمی دردمانمه
طاغلر قیلمز تحمل قلدیغم افغانمه
بن نشان ایتدم افندم شاه شهید سلطانمه
روز محشرده گلوب باقسن بنم گردانمه
کندیمی عشقك یولنده دوسته قربان ایلدم
سینه مجروحمی کسدم قزل قان ایلدم

بن بنی ادم صورتده حیوان ناطق بنم
گرچه کیم وعدنده کذبی اولمیان صادق بنم
هر نه دکلو جور ایدرسك محنته لایق بنم
خیره دایر بر عمل یوق فاسق فاجر بنم
کندیمی عشقك یولنده دوسته قربان ایلدم
گوزیم مجروح ایدوب کسدم قزل قان ایلدم

رحم قیل یا ربنا بو دردلی بیز عصیانکه
رحمة للعالمین اسم دوشوبدر شانکه
انبیا و اولیا محتاج سنك احسانکه
باش اچیق یالین ایاق نجه دوردم دیوانکه
کندیمی عشقك یولنده دوسته قربان ایلدم
سینه مجروحمی کسدم قزل قان ایلدم

بیت مفرد

بیت
دلربالر دربلیه شدّت غزاسین گوسترر
دربلیده دلبرلره تسلیم رضاسین گوسترر

بو علامتله بقانلر قبرك اوزره طاشکه
کنبد چرخ فلك کچمش مستورلو باشکه

بیت
عمرك اخر اولدی کندی ماسوادن گچمدك
ینه بچمك نوح کبی کیرسك طقوز یوز یاشکه

بیت
ای سیم گردن سینه سی التون نشانلی یار
بر نیم نکاهی بکا هزار امتنانلی یار

بیت
بکا امداد ایدك دوستلر بنده زیاده یانقون وار
طوتشدی سر تسر ملك وجودم تنده یانقون وار

پاکیزه گوهردر علی اولادینه اقرار ایدن
چونکه تطهیر ابتی خیر البشر شاننده در
سن یزیدك اهل بیته بغضنی عیب ایتمیك
ضرب شمشیر علیّه استون جانیستاننده در

بيتِ مفرد

دِديمَا اهلِ عشقك بوينِنه بر لاله طاقمشلر
محبت زنجيرِ دِرصانمه كه خالخال طاقمشلر

بيت

تعجب ايدى بو حاله قمو انسان هم ملك المنان
سكا ملكلر دخى اولسون بتون حيران

تمّت

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 3788
Eski Kayıt No
41